

Висновок

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації М.О. Туранського «Інформаційно-психологічне забезпечення операції з анексії Криму Російською Федерацією: історичні передумови та практична реалізація», представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 – історія та археологія

У дисертаційній праці М.О. Туранського «Інформаційно-психологічне забезпечення операції з анексії Криму Російською Федерацією: історичні передумови та практична реалізація» здійснено дослідження історичних передумов вторгнення Росії в Автономну Республіку Крим у 2014 році та практичне забезпечення інформаційно-психологічної операції з анексії півострова.

Російська військово-політична експансія на кримському напрямі упродовж останніх декількох століть – одна з тематичних ніш сучасної української історіографії, яка має усталену і доволі потужну традицію. Однак дослідження військової, політичної, соціокультурної історії Кримського півострова тривалий період залишалася чи не найбільш консервативною ділянкою вітчизняної історіографії, яка, нерідко, й сьогодні репродукує штампи і стереотипи, що утвердилися ще з ХІХ ст. З цих причин, актуальність представленої дисертації визначена як вибором теми, так і запропонованим автором дослідницьким інструментарієм вирішення важливої наукової проблеми.

У березні 2014 року світова громадськість стала мовчазним свідком фундаментальної зміни системи міжнародних відносин – норми міжнародного права виявилися недієвими, міжнародні гарантії та інші міжнародні безпекові договори залишилися не виконаними. М.О. Туранським у дисертаційній праці на підставі сучасних наукових підходів уточнено дефініції понять «гібридна війна», «інформаційна війна», «інформаційно-психологічна операція», «інформаційно-психологічний

вплив», «інформаційна зброя»; проаналізовано історичні витoki військово-політичної експансії РФ у Криму від розпаду СРСР до Революції гідності (1991–початок 2014р.); в контексті інформаційного протиборства досліджено перебіг російської анексії Криму; проведено всебічний аналіз методів і форм інформаційно-психологічної кампанії РФ, спрямованої на інкорпорацію АРК; розроблено періодизацію інформаційно-психологічної окупації Росією території автономії; окреслено особливості інформаційної політики Російської Федерації щодо Кримського півострова у постанексійний період.

У дисертації чітко обґрунтовано актуальність, новизну і практичне значення дослідження, вдало окреслено його предмет і об'єкт, охарактеризовано методологічну основу роботи. Мета і завдання, сформульовані у вступній частині дослідження, відповідають характеру обраної теми.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, сформульованих у дисертації, забезпечується декількома чинниками – вдалою і продуманою логікою викладення матеріалу, яка продиктована специфікою теми, широтою й різноманітністю опрацьованої здобувачем джерельної бази. Власне структуру роботи визначив проблемно-хронологічний принцип викладу матеріалу – дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

В основних розділах дисертації здобувач під кутом зору військово-політичної історії скрупульозно схарактеризував геополітичну роль Кримського півострова, довів, що окупація Криму Російською Федерацією у 2014 р. – це продумана військова спецоперація Російської Федерації, наслідок імітації реформ українською владою, війни повноважень між політичними гравцями, засилля олігархату та корумпованого державного апарату.

Практичне значення дисертації обумовлено її комплексним характером, що розкриває основні витки російської пропаганди щодо АРК, надає уявлення про методи і форми інформаційно-психологічного впливу Росії на

власне населення, українське суспільство та міжнародну спільноту. Актуальною також є авторська періодизація, яка дозволяє зрозуміти, за якою схемою і часовими показниками готувалась інкорпорація Кримського півострова Російською Федерацією.

Висновки та узагальнення зроблені М.О. Туранським послідовні, аргументовані та логічні. Автор продемонстрував уміння ставити наукову проблему і на належному рівні її вирішувати. Як ілюструє дисертаційна робота, вона пройшла хорошу та різнобічну апробацію: основні теоретичні положення і висновки дисертації автором викладено у 8 наукових статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях та 8 статтях, які додатково відображають результати дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота «Інформаційно-психологічне забезпечення операції з анексії Криму Російською Федерацією: історичні передумови та практична реалізація», є самостійним дослідженням, виконаним на належному науковому рівні, відповідає вимогам Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування МОН України, а її автор – Микола Олександрович Туранський заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 – історія та археологія.

Рецензент,

директор Інституту українознавства

ім. І. Крип'якевича НАН України,

доктор історичних наук, професор

І.Я. Соляр

Рецензент,

вчений секретар Інституту українознавства

ім. І. Крип'якевича НАН України,

кандидат історичних наук,

старший науковий співробітник

О.І. Муравський